

Abstrakt

Východiska: Nízkoenergetické diety, LCD (low-calorie diets) a VLCD (very low-calorie diets), jsou často indikovány pro efektivní a rychlou redukci hmotnosti u pacientů s obezitou vyšších stupňů ($BMI \geq 35$). U mnoha z těchto pacientů však krátkodobá dieta končí typickým jojo efektem. Při přítomnosti některých onemocnění může během těchto režimů dojít i k poškození zdraví pacienta. Na druhou stranu pro mnoho pacientů mohou tyto diety znamenat velký posun v rámci léčby obezity, jsou-li správně načasovány a provedeny.

Cíle: Práce má za cíl především zhodnocení dvou- až třítydenních LCD a VLCD režimů, probíhajících za hospitalizace na oddělení D3 III. interní kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze formou takzvaných redukčních pobytů a posouzení jejich dlouhodobého efektu.

Metody: Kvantitativní, neintervenční výzkum probíhal retrospektivně. Výzkumný soubor zahrnoval 60 pacientů, kteří v roce 2022 podstoupili v rámci léčby obezity tzv. redukční pobyt na lůžkovém oddělení D3. Vstupní data byla, se souhlasem od pacientů, získána z jejich zdravotnické dokumentace a z aplikace Čas pro zdraví. Ze zjištěných antropometrických údajů poskytnutých pacienty byly dopočítány údaje o BMI a EBW (excess body weight). Sesbíraná data byla zpracována v programu Excel. Následně byla data selektována pro účely výzkumu a z vybraných dat byly zpracovány statistické výstupy. Výsledky výzkumu jsou graficky zpracovány a popsány v praktické části této práce.

Výsledky výzkumu: Srovnání průměrného poklesu nadměrné hmotnosti během redukčního pobytu – 8,5 % ($\pm 4,33$) – a poklesu nadměrné hmotnosti v následujícím roce – 15,51 % ($\pm 21,11$) – jasně prokázalo přetrvání hmotnostního úbytku indukovaného hospitalizací. Statistické výstupy potvrdily významné rozdíly ($p < 0,05$) v redukci hmotnosti v závislosti na pohlaví, přítomnosti diabetu mellitu 2. typu a abúzu tabáku, a to jak během redukčního pobytu, tak v dlouhodobějším horizontu 12 měsíců od jeho ukončení.

Závěr: Praktická část potvrdila výchozí tezi práce, a sice že LCD a VLCD diety mohou být velmi účinnou metodou v léčbě obezity, jsou-li používány správně. Výsledky výzkumu ukázaly, že při odborné indikaci (lékařem-obezitologem) a realizaci diety za hospitalizace benefity léčby jednoznačně převažují její rizika. Z hlediska terapeutického účinku byl redukční efekt 12 měsíců po ukončení hospitalizace prokazatelně zachován u 39 z původních 60 pacientů.

Klíčová slova

obezita, LCD, VLCD, redukční pobyty, jojo efekt, diabetes mellitus 2. typu, nikotinismus